

Materiały dla nauczycieli i nauczycieli wspomagających

Wolność wyznania lub poglądów - ćwiczenia

Barometr - gra

Czas trwania		około 30 minut
Trudność		łatwe
Wielkość grupy		Nie więcej niż 30 uczestników
Cel	<p>Wspieranie uczestników w dokonywaniu refleksji nad tym, jak postrzegają wolność wyznania lub poglądów (WWLP) i w jakim stopniu pokrywa się ona z wyznawanymi przez nich wartościami.</p> <p>Zdiagnozowanie poziomu dotychczasowej wiedzy uczestników o WWLP.</p> <p>Stopniowe ułatwianie uczestnikom zagłębiania się w dyskusje o WWLP w ich osobistym kontekście, w tym o przeszkodach w WWLP oraz strategiach i metodach stosowanych w ich pokonywaniu.</p>	
Opis	Interaktywne ćwiczenie, w którym uczestnicy przemieszczają się po różnych częściach sali w zależności od tego, czy zgadzają się bądź nie zgadzają się z danym stwierdzeniem, oraz dyskutują o swoich przemyśleniach.	
Materiały	<p>Odpowiednio duża sala, by móc swobodnie się po niej przemieszczać oraz fikcyjna lub rzeczywista linia na podłodze, przecinająca salę bądź otwartą przestrzeń poza salą na pół.</p> <p>Spokojna i bezpieczna atmosfera, w której wszyscy czują się wystarczająco komfortowo, by móc dzielić się własnymi przemyśleniami.</p> <p>Adekwatne, odpowiednio sformułowane stwierdzenia.</p>	
Źródło	www.educationforpeace.com	

Wskazówki dla nauczycieli wspomagających

Jest to idealne ćwiczenie na rozgrzewkę przed wprowadzeniem jakiegokolwiek teorii dotyczącej WWLP. Ważne jest, aby refleksje uczestników opierały się bardziej na ich własnych przemyśleniach i systemach wartości niż na opiniach postrzeganych jako „prawidłowe” bądź na gotowych wzorcach teoretycznych.

Monitorowanie intuicyjnych, spontanicznych reakcji uczestników na różne stwierdzenia pomaga zarówno uczestnikom, jak i nauczycielowi wspomagającemu zidentyfikować bieżący poziom ich wiedzy, poglądy i wartości dotyczące WWLP. Stanowi to podstawę, która ułatwia nauczycielowi wspomagającemu dopasowanie ćwiczenia do potrzeb grupy.

Plan oraz instrukcje

Objaśnienie gry	5 minut
Gra	ok. 15 minut
Dyskusja podsumowująca	5-10 minut

W tej grze obie połowy sali są odpowiednio oznaczone jako „połowa zgody” i „połowa braku zgody”. Instruktor wypowiada stwierdzenie i prosi uczestników o przejście do wybranej połowy, zależnie od tego, czy zgadzają się bądź nie zgadzają się z danym stwierdzeniem.

Gra zaczyna się od prostych pytań, później stają się one bardziej złożone i filozoficzne. Gdy pytania stają się trudniejsze, nauczyciel wprowadza uczestnikom możliwość przejścia do przestrzeni pomiędzy dwiema połowami sali, gdzieś pomiędzy „całkowicie się zgadzam” i „całkowicie się nie zgadzam”. Po odczytaniu każdego ze stwierdzeń nauczyciel prosi jednego lub dwóch uczestników o uzasadnienie, dlaczego przeszli na daną połowę sali.

Celem tego ćwiczenia jest umożliwienie uczestnikom dobrowolnego dzielenia się własnymi przemyśleniami i refleksjami, bez obawy ani poczucia winy z powodu popełnienia błędu. Ważne zatem jest, by powstrzymać się od osądzania wyrażanych przez uczestników opinii i poglądów oraz ograniczyć dyskusje o tym, co było dobre, a co złe u poszczególnych uczestników podczas ćwiczenia.

Po skończeniu ćwiczenia nauczyciel wyjaśnia, że uczestnicy do tej pory przedstawiali własne wizje i poglądy na temat WWLP, a teraz pora skoncentrować się bardziej na tym, w jaki sposób WWLP opisywana jest w międzynarodowych traktatach dotyczących praw człowieka. Jeśli w trakcie ćwiczenia uczestnik popełni rażący błąd wynikający z niezrozumienia koncepcji WWLP, nauczyciel ma prawo go poprawić poprzez wypowiedzenie krótkiego komentarza.

Przykładowe stwierdzenia

Poniższe stwierdzenia zostały sformułowane w oparciu o kontekst i specyfikę Egiptu. Przekształć lub sformułuj stwierdzenia tak, aby odnosiły się do tematyki znanej Twoim uczniom. Uwzględnij stwierdzenia, które według Ciebie mogą wystawiać na próbę wyznawane przez różnych ludzi poglądy albo są dość kontrowersyjne (nie na tyle jednak, by stworzyć atmosferę konfliktu, np. poprzez formułowanie stwierdzeń na temat mniejszości religijnych, wobec których inni często są sceptyczni lub wrogo nastawieni).

Przykłady testowe:

- Pizza jest smaczniejsza niż makaron.
- Uwielbiam piłkę nożną.

Proste stwierdzenia na „tak” lub „nie”:

- WWLP to prawo człowieka, które powinni posiadać wszyscy.
- W naszej społeczności każdy ma pełną wolność wyznania lub poglądów.

-
- WWLP jest ukierunkowana wyłącznie na ochronę wyznawców największych religii świata, nie na sekty, ani ateistów.
 - WWLP może być ograniczona w kilku sytuacjach.

Wprowadź skalę możliwych odpowiedzi (całkowicie się zgadzam, częściowo się zgadzam, mam neutralny stosunek, częściowo się nie zgadzam, całkowicie się nie zgadzam)

- WWLP zezwala wyznawcom różnych religii na nawracanie i szerzenie swojej wiary
- WWLP to pogląd z Zachodu, który nie funkcjonuje w naszym kontekście
- Każdy ma prawo do porzucenia swojej religii bez pozwolenia czy mierzenia się z konsekwencjami
- WWLP dotyczy wyłącznie dorosłych, nie dotyczy dzieci
- WWLP oznacza konieczność okazywania tolerancji religijnej, zabroniona jest jakakolwiek krytyka religii
- Przywódcy religijni mają prawo do kontrolowania poglądów ich zwolenników/członków wspólnot
- Każda wspólnota religijna powinna mieć prawo do budowania miejsc kultu i wszystkich powinny obowiązywać te same zasady dotyczące wznoszenia wspomnianych budowli
- Dowody osobiste nie mogą zawierać informacji o religii
- Śluby między wyznawcami różnych religii powinny być dozwolone
- Edukacja religijna w szkołach powinna poświęcać jednakową uwagę wszystkim religiom
- Władze państw mają prawo do ograniczenia wolności wzgardzonym wspólnotom religijnym
- To normalne, że xxx (dominująca grupa religijna) w danym kraju posiada przywileje, których inni nie mają
- Nie powinno się pozwalać ateistom na dobrowolne szerzenie ich poglądów